

УДК 341.72

DOI <https://doi.org/10.32836/2521-6473.2022-1.10>

Є. Є. Фурса, кандидат юридичних наук, перший секретар
Департаменту консульської служби
Міністерство закордонних справ України

ВЧИНЕННЯ КОНСУЛОМ НОТАРІАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ З ПРИЙНЯТТЯ В ДЕПОЗИТ ГРОШОВИХ СУМ ТА ЦІННИХ ПАПЕРІВ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

У статті розкривається матеріальна природа та процесуальний порядок вчинення консулом такого нотаріального провадження як прийняття в депозит грошових сум та цінних паперів згідно п. 12 ч. 1 ст. 38 Закону України «Про нотаріат». Проаналізовано норми матеріального права, зокрема, які стосуються питань зі способів забезпечення виконання зобов'язань, а також процедуру вчинення даного нотаріального провадження, яка передбачена п. 3.16 Глави 3 Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України (далі – Положення), а також Консульський статут України. Встановлено певні недоліки даних нормативних актів, які потребують аналізу та на науковому рівні ґрунтовних пропозицій з метою вдосконалення зазначеного законодавства, узгодження його з нормами матеріального права. У Положенні акцент зроблено на тому, що депозитні операції консул вчиняє з метою виконання боржником своїх зобов'язань. Проте, аналіз як п. 3.16 Положення так і інших його положень, зокрема п. 3.10 Положення щодо Ужиття консулом заходів до охорони спадкового майна вбачається, що депозитні операції можуть мати місце з метою збереження спадкового майна, яке консул приймає на зберігання у приміщенні консульської установи (п. 3.10.13-3.10.14 Положення). Тому ці провадження мають бути між собою узгоджені. Крім того, можливість вчинення консулом депозитних операцій для різної мети потребує належної їх регламентації у Тарифах консульського збору. Проаналізована також процедура вчинення нотаріусом нотаріального провадження прийняття в депозит грошових сум та цінних паперів, яка передбачена Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України на предмет їх розбіжності.

Ключові слова: консул, нотаріальне провадження, депозитні операції, грошові кошти, цінні папери, консульський збір.

Ye. Ye. Fursa. Commission by the consul Notarial proceedings on acceptance of cash and securities in the deposit: current issues of theory and practice

"On Notaries". The norms of substantive law are analyzed, in particular, concerning issues on ways to ensure the fulfillment of obligations, as well as the procedure for notarial proceedings, which is provided for in paragraph 3.16 of Chapter 3 of the Regulations on notarial acts in diplomatic missions and consular. The article reveals the material nature and procedural procedure for the consul to conduct such notarial proceedings as the acceptance of money and securities on deposit in accordance with paragraph 12 of Part 1 of Art. 38 of the Law of Ukraine posts of Ukraine.), as well as the Consular Statute of Ukraine. Certain shortcomings of these regulations have been identified, which require analysis and sound proposals at the scientific level in order to improve this legislation, its harmonization with substantive law. The Regulations emphasize that the consul performs deposit operations in order to fulfill the debtor's obligations. However, the analysis of both paragraph 3.16 of the Regulations and its other provisions, in particular paragraph 3.10 of the Regulations on the Consul's measures to protect hereditary property, shows that deposit transactions may take place to preserve the hereditary property that the consul accepts for storage (p. 3.10.13-3.10.14 Regulations). Therefore, these proceedings must be coordinated. In addition, the possibility of consular deposit operations for various purposes requires their proper regulation in the Consular Fee Tariffs. The procedure of notarization of notarial proceedings of acceptance of money and securities on deposit, which is provided by the Procedure for notarial acts by notaries of Ukraine for their differences, is also analyzed.

Regarding the peculiarities of the application of conditions related to the performance of the debtor's obligations, the author analyzed Part 3 of Art. 32 of the Law of Ukraine "On Private International Law".

Key words: consul, notarial proceedings, deposit operations, cash, securities, consular fee.

Постановка проблеми. Необхідність дослідження процедури вчинення консулом такого нотаріального провадження як прийняття в депозит грошових сум та цінних паперів, яка регламентується у п. 3.16 Глави 3 Положенням про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України зумовлена необхідністю її удосконалення, шляхом внесення певних змін та доповнень до даного підзаконного акту, узгодивши його із нормами матеріального права та з іншими нотаріальними провадженнями, де можуть мати місце також депозитні операції. Чітка регламентація послідовності дій консула з урахуванням етапів та стадій нотаріального процесу матиме істотний вплив на розмір консульського збору.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням вчинення нотаріусом нотаріального провадження з прийняття в депозит грошових сум та цінних паперів свої роботи присвячували деякі вчені [1]. А щодо вчинення даного нотаріального провадження консулом, то такі роботи, практично, відсутні. Вчений Гріненко О.О. у контексті формування загальної класифікації нотаріальних проваджень, цю нотаріальну дію віднесла до групи посвідчення безспірних фактів [2].

Мета даної наукової праці зводиться до формулювання автором теоретичних основ вчинення консулом такого багатофункціонального та складеного (багатоетапного) нотаріального провадження як прийняття ним в депозит грошових сум та цінних паперів як з метою формування процедури застосування консулом охоронних заходів зокрема, при вжитті заходів щодо охорони спадкового майна, так і в контексті забезпечення належного виконання боржником зобов'язання, коли він перебуває на території іноземної держави.

Виклад основного матеріалу. При вчиненні цієї нотаріальної дії консул має керуватися п. 12 ч. 1 ст. 38, 85, 86 Закону України «Про нотаріат» [3], Консульським статутом України [4], п. 3.16 Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України (далі – Положення) [5], а також, за аналогією, можна застосовувати Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України (надалі – Порядок) [6], Правила ведення нотаріального діловодства (далі – Правила) [7] та спеціальними правилами щодо вчинення даного нотаріального провадження консулами, які впливають з норм міжнародного та іноземного права.

Провадження з прийняття у депозит грошових сум та цінних паперів за порядком його вчинення, на нашу думку, належить до складених, багатоетапних і багатофункціональних нотаріальних проваджень. *Багатофункціональність* цього нотаріального провадження полягає в тому, що воно може і повинно використовуватися не тільки для повернення боргу боржником, а й при вчиненні інших нотаріальних проваджень, зокрема, при вжитті заходів до охорони спадкового майна тощо. А це зумовлює висновок, що правила статей 85, 86 Закону України «Про нотаріат» не можуть використовуватися для всіх випадків застосування депозитних операцій консулом.

Складеним дане нотаріальне провадження вважаємо тому, що за ч. 2 ст. 85 Закону про надходження грошових сум і цінних паперів нотаріус (згідно ст. 38 Закону-консул) повідомляє кредитора. Оскільки в нотаріальному процесі не існує спеціального провадження з повідомлення кредитора про надходження коштів, не визначено окремо вартість цього провадження, тому в Законі та Положенні має детально регламентуватися вся процесуальна діяльність консула на кожному етапі нотаріального провадження.

Багатоетапність даного нотаріального провадження частково визначали окремі автори щодо нотаріуса [8], але не конкретизували специфіку діяльності консулів, коли виділяли чотири етапи даного провадження. Дійсно, у межах нотаріальної процедури та стадій вчинення даного нотаріального провадження, на нашу думку, може діяти й консул, а саме:

Перший етап – прийняття у депозит грошових сум та цінних паперів на зберігання з метою передачі їх кредитору, а також повідомлення консулом або боржником кредитора про надходження коштів.

Другий етап – процес зберігання грошових сум та цінних паперів у депозиті.

Третій етап – видача кредитору грошових сум та цінних паперів після їх зберігання.

Четвертий етап (необов'язковий) – повернення грошових сум та цінних паперів особі, яка їх внесла у депозит, у разі якщо кредитор відмовився їх отримати.

Згідно п. 3.16 Положення **матеріальною основою даного провадження** є ст. 537 Цивільного кодексу України, яка регламентує належне виконання зобов'язання боржником і визначає мету цього нотаріального провадження – у разі неможливості виконати зобов'язання боржником. Належним доказом своєчасного і повного виконання зобов'язання може слугувати передача грошових сум та цінних паперів у депозит консула.

Правові основи цього нотаріального провадження у Положенні сконцентровані на виконанні вимог українського законодавства, що властиве для діяльності нотаріусів в Україні, але консули вчиняють нотаріальні провадження в іноземних країнах, тому для вчинення цього нотаріального провадження можуть застосовуватися й норми іноземного права, які стали основою відповідного договору, що встановлює заборгованість.

Головний аргумент для вчинення консулом цього нотаріального провадження – це бажання боржника виконати зобов'язання, коли він не може повернути борг безпосередньо боржнику або уповноваженому останнім представнику, а першопричиною такого бажання може стати як порядність боржника, так і ті негативні наслідки, які можуть для нього настати у разі невиконання або несвоєчасного виконання зобов'язання, зокрема, нарахування пені або штрафу.

Щодо особливостей застосування умов, що пов'язані з виконанням зобов'язання, то за ч. 3 ст. 32 Закону України «Про міжнародне приватне право» встановлено: «Якщо інше не передбачено або не впливає з умов, суті правочину або сукупності обставин справи, то правочин більш тісно пов'язаний з правом держави, у якій сторона, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту правочину, має своє місце проживання або місцезнаходження» [9]. Отже, іноземець або громадянин України та, відповідно, представники юридичних осіб у разі необхідності їх термінового виїзду за кордон можуть

виконати зобов'язання за договором і в іноземній країні шляхом передачі грошових сум та цінних паперів в депозит консула. У зв'язку з цим, наведені обставини не завжди можуть розцінюватися як поважна причина несвоєчасного виконання зобов'язання.

Згідно ч. 1 ст. 38 Консульського статуту України консул може приймати на зберігання гроші, коштовності, цінні папери і документи, які належать громадянам України, тобто у цій нормі не встановлено, від кого і на якій правовій підставі він має приймати відповідні речі. В широкому сенсі ч. 1 даної норми можна сприймати для врегулювання таких правових ситуацій:

Сам громадянин України може залишити у консула на тимчасове зберігання кошти;

Іноземна особа може залишити у консула кошти та інші речі на зберігання для громадянина України або юридичної особи.

Дане тлумачення ч. 1 ст. 38 Консульського статуту України може передбачати вчинення консулом депозитної операції, оскільки зберігати, зокрема, грошові кошти та цінні папери, на відмінну від передачі консулу на зберігання документів у порядку п. 14 ч.1 ст. 38 Закону, раціонально на депозитному рахунку. Головний стримуючий фактор у ч. 1 ст. 387 Консульського статуту України полягає в тому, що консул *може приймати* на зберігання гроші, а *не зобов'язаний* це робити. Тому вірогідність виконання цих дій консулом, по суті, за власним бажанням значно зменшується.

Аналогічно регламентовані й інші випадки, що зумовлені Консульським статутом України, де можуть використовуватися депозитні операції, а саме:

– згідно ч. 2 ст. 36 Консульського статуту України, якщо майно, стосовно якого вжиті консулом заходи до зберігання, повністю або частково складається з предметів, що можуть зіпсуватись, а так само при надмірній дорожнечі зберігання такого майна консул має право продати це майно і надіслати виручені гроші за належністю. Але при продажу майна кошти необхідно певний час зберігати до продажу останньої речі. Отже, такі кошти доцільно зберігати на депозиті;

– за ст. 37 Консульського статуту України консул має право приймати спадкове майно для передачі спадкоємцям, які перебувають в Україні, а до складу спадкового майна можуть входити і кошти, і цінні папери.

Передача в депозит консула грошових сум та цінних паперів може бути також складовою такого нотаріального провадження як вжиття нотаріусом (ст. 1283 ЦК) і, відповідно, консулом (за п. 2 ч. 1 ст. 38 Закону України «Про нотаріат») заходів щодо охорони спадкового майна.

Так згідно п.п.3.10.13 п.3.10 Положення, якщо консул під час опису встановить наявність грошових сум та цінних паперів, які залишилися після померлого, на прохання спадкоємців чи інших заінтересованих осіб за окремим описом вони здаються не пізніше наступного після проведення опису дня в депозит консула, де перебувають до видачі спадкоємцям або передачі їх відповідному фінансовому органу в разі визнання спадщини відумерлою та переходу майна у власність до територіальної громади.

Однак, в абз. 2 п.п. 3.10.13 п. 3.10 Положення можна помітити певну неузгодженість з абз. 1 цього ж підпункту, оскільки в цьому абзаці знову йдеться про кошти в іноземній валюті і цінні папери, виражені в іноземній валюті або монетарних металах платіжні документи та інші цінні папери (акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати та ін.). Очевидно, що частина з перелічених документів не входить до регламентованого Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок» [10] переліку, а частина входить, тому варто було б не дублювати відповідні положення, а зробити посилання на цей Закон.

Згідно Положення факт прийняття в депозит реєструється в книзі обліку цінностей, але це внутрішній консульський документ. Якщо ж у п.3.10.13 Положення йдеться про те, що якщо під час опису майна були присутні спадкоємці чи інші заінтересовані особи, зокрема, їх представники або виконавець заповіту, то, на нашу думку, вони вправі отримати копію окремого опису майна, що буде передане на зберігання в депозит консула.

Проте у Положенні не йдеться, що після передачі коштів чи цінних паперів у депозит консула випишується відповідна квитанція, яка підшивається до спадкової справи, а її корінець залишається у справах консула як це передбачено у п.п. 5.1-5.3. п. 5 гл. 21 Порядку для нотаріусів.

У квитанції зазначаються такі дані:

– прізвище, ім'я, по батькові нотаріуса, що вживав заходів щодо охорони спадкового майна;

– прізвище, ім'я по батькові та останнє місце проживання спадкодавця;

– розмір грошових сум або сумарна номінальна вартість цінних паперів, внесених нотаріусом у депозит.

На звороті корінця квитанції вказується номер спадкової справи, у якій зберігається квитанція. Але це питання в Порядку врегульовано по відношенню до нотаріуса, який завів спадкову справу, а не по відношенню до консула, який виконує доручення нотаріуса, який безпосередньо завів таку спадкову справу в Україні. Тут питання має ставитися про те, щоб узгодити між собою два нотаріальні провадження, які вчиняє консул: вжиття заходів до охорони спадкового майна і прийняття грошових сум та цінних паперів на зберігання в депозит.

Але наведені раніше документи так само є внутрішніми, тому вважаємо, що їх засвідчені копії мають надаватися спадкоємцям чи заінтересованим особам, щоб вони знали, де і ким будуть зберігатися відповідні грошові суми та цінні папери. Тому, на нашу думку, консул може діяти за аналогією до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України.

Передбачається, що зберігання спадкового майна в депозиті консула або у банку здійснюється за рахунок спадкоємців або інших заінтересованих осіб (абз. 3 п.п. 3.10.13 п. 3.10 Положення), з чим важко однозначно погодитися, оскільки при вжитті заходів до охорони спадкового майна такі особи мають сплачувати лише фіксований консульський збір, встановлений у розмірі 100 доларів США або 90 євро [11]. Отже, виникає колізія, як сприймати ужиття (так написано в розділі VI. НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ Положення про консульський збір) заходів до охорони спадкового майна лише як дії щодо опису спадкового майна і передачі його на зберігання чи як загальну суму, що сплачується заявником за вжиття усіх заходів щодо охорони спадкового майна, включаючи його зберігання. З аналізу Положення про консульський збір однозначний висновок зробити не можна, оскільки за п. 17 цього Положення за вчинення нотаріальної дії за межами ЗДУ заявники (платники) відшкодовують витрати, пов'язані з виїздом консульської посадової особи, а також відшкодуванню підлягають витрати, пов'язані з пересилкою документів засобами поштового зв'язку і нічого не сказано про *зберігання майна*. Вважаємо, що прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів має оплачуватися окремо, але така позиція може, абсолютно, не сприйматися спадкоємцями. Тому варто відповідне застереження робити в Положенні про консульський збір, зокрема, передбачити, що в складених нотаріальних провадженнях, кожне нотаріальне провадження має оплачуватися окремо.

Крім того, вжиття заходів до охорони спадкового майна може відбуватися за дорученням нотаріуса або консула України, які завели спадкову справу, тобто без участі спадкоємців та заінтересованих осіб і в такому випадку оплату за зберігання майна в депозиті консул має отримувати за рахунок продажу частини майна, яке було прийнято на зберігання.

Це питання дуже важливе для визначення вартості нотаріального провадження та тих осіб, які мають оплачувати вчинюване нотаріальне провадження, оскільки при встановленні вартості нотаріального провадження з вжиття заходів до охорони спадкового майна можна передбачити, що майно буде зберігатися, за загальним правилом, шість місяців. Отже, при вчиненні такого нотаріального провадження можна встановити загальну суму, яку мають сплатити спадкоємці чи заінтересовані особи за депозитну операцію консула.

Коли ж грошові кошти та/або цінні папери передаються в депозит нотаріуса від боржника, то загальний строк зберігання таких речей наперед визначити неможливо, якщо не встановлювати загальний максимальний строк їх зберігання. Тому це питання варто визначити як проблемне для цього виду нотаріального провадження, оскільки консульський збір передбачається стягувати виходячи з місячного строку зберігання, але ж час звернення кредитора за грошовими коштами та/або цінними паперами невідомий. Звідси випливає, що варто для кредитора встановлювати максимальний термін звернення до консула, припустимо, у два місяці, які мають рахуватися з моменту передачі кредитору повідомлення по надходженні коштів від боржника.

Для порівняння варто проаналізувати, що за вчинення нотаріального провадження з вжиття заходів до охорони спадкового майна державному нотаріусу має сплачуватися 2 неоподаткованих мінімуми доходів громадян, тобто 34 грн., а за депозитну операцію – 0.03 [12], отже 0,51 грн. На нашу думку, це неприпустиме знецінення діяльності нотаріусів у порівнянні з консулами та виходячи зі складності вчинення цього нотаріального провадження. При цьому, тривалість зберігання грошових коштів та цінних паперів у депозиті нотаріуса, абсолютно, не враховується, з чим так само погодитися неможливо.

За абз. 2 п. 11 Положення про консульський збір у разі вчинення консульської дії в терміновому порядку консульський збір справляється у подвійному розмірі, якщо інше не передбачено законодавством України. Тут знов може виникнути колізія, оскільки питання стосуватиметься, припустимо, вжиття заходів до охорони спадкового майна, але чи поширюватиметься це положення на прийняття грошових коштів та цінних паперів в депозит. Вважаємо, що у разі вжиття заходів до охорони спадкового майна в терміновому порядку консулу доведеться в такому самому – терміновому порядку приймати кошти в депозит. Тому за логікою вчинення цих взаємопов'язаних між собою нотаріальних проваджень, консульський збір має справлятися у подвійному розмірі, але і це питання має бути конкретизованим у Положенні про консульський збір, оскільки відповідна вимога про подвійну оплату може викликати істотні заперечення в спадкоємців та/або заінтересованих осіб, а в наступному й судові спори.

З формального боку прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів в останніх перелічених випадках істотно відрізняється за суб'єктивним складом від спеціального нотаріального провадження, врегульованого статтями 85, 86 Закону України «Про нотаріат», де основними суб'єктами є боржник і кредитор, а також передбачені спеціальні умови повернення коштів боржнику. Тому, на нашу думку, доцільно регламентувати окремо консульський збір за вчинення нотаріального провадження з прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів для їх повернення кредитору, а також інші варіанти використання депозитних операцій консулом, зокрема, для зберігання цих речей як спадкового майна.

Більш докладно зупинимося на аналізі виконання зобов'язання саме боржником. Так, нотаріальний спосіб виконання зобов'язання боржником можливий за певних умов, які передбачені ч. 1 ст. 537 ЦК та наявність яких консул не здатен перевірити, вирішуючи питання про можливість вчинення даного нотаріального провадження. Зокрема, консул може приймати грошові суми та цінні папери у депозит за наявності таких умов:

- 1) за відсутності кредитора або уповноваженої ним особи у місці виконання зобов'язання;
- 2) при ухиленні кредитора або уповноваженої ним особи від прийняття виконання або у разі іншого прострочення з їхнього боку;
- 3) за відсутності представника у недієздатного кредитора;

Очевидно, що ці обставини консул не уповноважений перевіряти, оскільки ці дії не входять до його повноважень, а потенційний обов'язок їх підтвердження лягатиме на боржника, якщо кредитор стверджуватиме протилежне.

Тому певна колізія щодо можливості вчинення нотаріальної дії в місці виконання зобов'язання певною мірою не узгоджується з відсутністю кредитора або уповноваженої ним особи у місці виконання зобов'язання. Але консул має вчинити нотаріальну дію, якщо місце виконання зобов'язання, встановлене у договорі, співпадає з округом його діяльності (зони відповідальності). Якщо місце виконання зобов'язання не встановлено у договорі, то для його визначення консулу слід керуватися пунктами 1–5 ч. 1 ст. 532 ЦК.

Вважаємо можливим та необхідним, у наш час, перевіряти й іншу умову виконання зобов'язання, яка пов'язана з особистим перерахуванням коштів боржником на банківський рахунок кредитора, що так само слід розцінювати як належне виконання зобов'язання. Зокрема, в сучасних договорах доволі часто визначають не тільки юридичні адреси сторін, а й їх банківські реквізити. Тому ця умова має так само перевірятися консулом, а саме чи є в наявності такі відомості в договорі і чому боржник не скористався банківським перерахуванням коштів. Цілком можливо, що банківський рахунок кредитора може бути закритий, тоді у боржника буде в наявності виписка з банку, що перераховані ним кошти повернулися на його рахунок. Це питання важливе для тих випадків, коли боржник зловживає своїми правами і замість повного і своєчасного виконання зобов'язання намагається нав'язати боржнику часткове виконання зобов'язання або прагне невчасність виконання приховати задля несплати штрафу чи пені. Тому боржник може розраховувати на те, що його поведінка буде визнана законною, якщо він демонструватиме виконання зобов'язання шляхом передачі коштів або цінних паперів в депозит консула так, ніби кредитор не приймав виконання зобов'язання.

Отже, якщо в договорі, де встановлена заборгованість боржника мають місце положення щодо виконання зобов'язання шляхом перерахування коштів з рахунку боржника на рахунок кредитора, то консул, на нашу думку, таку обставину має перевірити і встановити причину невиконання зобов'язання встановленим у договорі способом.

Прийняття в депозит грошових сум та/або цінних паперів у нотаріальній практиці може відігравати допоміжну роль, зокрема, як спосіб забезпечення виконання основного зобов'язання, яке посвідчуватиметься нотаріусом. *Наприклад*, при посвідченні попереднього договору щодо купівлі-продажу нерухомого майна, яке знаходиться на території України, кошти – частина вартості квартири, а також кошти як забезпечувальний платіж з відшкодування збитків у разі необґрунтованого ухилення сторони від укладення основного договору можуть передаватися у депозит консула до виконання основного зобов'язання, тобто посвідчення нотаріусом в Україні основного договору купівлі-продажу квартири, що розташована в Україні. Нами не пропонується консулам і нотаріусам замінювати банківські установи, а пропонується розглянути це питання крізь призму раніше запропонованої концепції як засобу, що зумовлює виконання зобов'язань сторонами договору. Тобто видавати гроші або цінні папери лише у разі, якщо зобов'язання виконані [13] і це прописане в договорі. Тут прослідковується досить значна аналогія з акредитивом, але більш гарантованим є депозитна операція консула завдяки тій обставині, що всі дії відбуватимуться згідно нотаріальної процедури з відповідним роз'ясненням суб'єктам їх прав та обов'язків.

Зокрема, подібна схема з використання депозитного рахунку нотаріуса регламентована у ч. 2 ст. 597⁸ ЦК, де встановлене право боржника (користувача, довірчого засновника) письмово повідомити довірчого власника про свій намір придбати об'єкт довірчої власності та внести грошову суму в розмірі мінімальної ціни продажу об'єкта довірчої власності, повідомленою довірчим власником, на депозит нотаріуса, що гарантує йому переважне право на придбання об'єкта довірчої власності у довірчого власника.

Отже, на нашу думку, з урахуванням змін, які були внесені у Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, що істотно доповнили регламентацію процедури вчинення даного нотаріального провадження, відповідно, має бути конкретизованим й Положення, зокрема щодо громадянства суб'єктного складу заявників – боржників та кредиторів, а також процедури збереження грошових коштів та цінних паперів на депозитному рахунку консула.

Висновки і перспективи. Вважаємо, що депозитні операції і консулів, і нотаріусів мають враховувати та належно регламентувати різні варіанти розвитку відносин, зокрема, при вжитті заходів до охорони спадкового майна, використанні таких операцій як засобу забезпечення виконання зобов'язань, а також при поверненні боргу кредитору тощо.

Щодо подальших розробок, то вважаємо доцільним систематизувати дії консула з вчинення нотаріального провадження та розписати його процедуру із урахуванням етапів та стадій його вчинення та даними теоретичними розробками після їх публічного обговорення доповнити Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України.

Список використаних джерел:

1. Фурса С.Я. Фурса Є.І. Посвідчення факту прийняття в депозит нотаріуса грошових сум та цінних паперів. В кн. Теорія нотаріального процесу. Підручник / За заг. ред. д.ю.н., професора Фурси С.Я. . Київ : Алерта: Цул, 2012. С. 647–655.
2. Гріненко О.О. Правови й статус консула при виконанні нотаріальної функції: Науково-практичний посібник. Видавець Фурса С.Я. .: КНТ,2005. С. 115.
3. Про нотаріат. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#n352>.
4. Консульський статут України, затверджений Указом Президента України від 2 квітня 1994 року N 127/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text>.
5. Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України, затверджене Наказом Міністерства юстиції України, Міністерства закордонних справ України від 27.12.2004 р. N 142/5/310. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04?find=1&text=%D0%BE%D0%BF%D1%96%D0%BA%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%BC#w1_13.
6. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>.
7. Правила ведення нотаріального діловодства, затверджені Наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 р. № 3253/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10#Text>.
8. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Посвідчення факту прийняття в депозит нотаріуса грошових сум та цінних паперів. В кн. Теорія нотаріального процесу. Підручник / За заг. ред. д.ю.н., професора Фурси С.Я. Київ : Алерта: Цул, 2012. С. 647–655.
9. Про міжнародне приватне право. Закону України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#n27>
10. Про цінні папери та фондовий ринок. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#n1974>.
11. Положення про консульський збір України, затверджене Наказом Міністерства закордонних справ України від 23.04.2018 р. № 182. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-18#Text>.
12. Про державне мито. Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року N 7-93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-93?find=1&text=%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82#Text>.
13. Фурса С. Я. Теоретичні засади врегулювання завдатку в попередніх договорах. Нотаріат Адвокатура Суд. 2005. № 1 (3 С.1; Фурса С. Я., Фурса Є. І. Нові схеми нотаріального посвідчення угод з нерухомим майном. *Нотаріат Адвокатура Суд.* 2005. № 1 (3). С. 2–3.